

RUOKISRAAMIS

10 kysymyssarjaa puolen tunnin raamista varten

Mailis Janatuinen

2008

Omistan tämän oppaan kummitytölleni Tsuualle, joka keksi pyytää minulta tällaista opasta.

Käyttöohje

Ruokisraamis ei ole varsinaisesti evankelioiva raamattupiiri; siihen voi kutsua ystäviä, joilla on jo jonkinlainen tieto kristinuskosta, vaikkei se vielä kovin syvällinen olisikaan. Koska aikaa on vain puoli tuntia, on raamis aloitettava ajallaan ja vedettävä läpi ripeästi. Yhtä kysymystä ei pidä jäädä pohtimaan liian pitkäksi aikaa. Jos kysymyksiä tuntuu olevan liikaa, niistä voi jättää osan pois. Lopuksi-osio on hyvä lukea joka kerran. Tähtimerkintä raamatunjakeen jälkeen viittaa vanhaan raamatunkäännökseen (1933).

Sisällysluettelo

1. Sinapinsiemen ja hapatus (Matt. 13:31-33)
2. Malarian kourissa (Mark. 1:29-31)
3. Aarre ja helmi (Matt. 13:44-46)
4. Suola ja valo (Matt. 5:13-16)
5. Puu ja hedelmät (Luuk. 6:43-45)
6. Jeesus ja laki (Matt. 5:17-20)
7. Jumala ja mammona (Matt. 6:19-24)
8. Häät ovat alkaneet – missä on sulhanen? (Matt. 9:14-17)
9. Maailma vihaa Jeesuksen omia (Joh. 17:13-18)
10. Turvallisesti Jeesuksen käsissä (Joh. 10:27-30)

1. SINAPINSIEMEN JA HAPATUS (Matt. 13:31-33)

Aluksi: Siemenellä Jeesus tarkoittaa omia sanojaan, Jumalan sanaa ja Raamattua.

- Miettikää, miksi Jeesus vertaa Jumalan valtakuntaa juuri siemeneen? Mitä yhteisiä ominaisuuksia noilla kahdella asialla on?
- Miksi Jeesus vertaa Jumalan sanaa nimenomaan pienimpään siemeneen, joka tuohon aikaan tunnettiin?
- Miten ”valtakuntaa” voidaan kylvää ja mihin sitä kylvetään?
- Mikä on kylvämisen motivaatio a) jos on kyse maaviljelijästä, tai b) jos on kyse sanan kylväjästä?
- Missä tilanteissa meillä on vaara jättää siemen kylvämättä juuri siksi, että se on niin pieni?
- Mitä tarkoittavat sinapinsiemenvertauksen suuri puu ja linnut?
- Mieti, missä tilanteissa voisit tästä lähin kylvää sinapinsiementä ystäväsi ja tuttaviesi sydämeen?
- Sovella tämä vertaus omaan raamatunlukemiseesi?
- Mitä jae 33 tarkoittaa?

Lopuksi: Jeesus itse on siemen, joka kylvettiin maahan ja tuotti paljon hedelmää nimenomaan kuolemalla (Joh. 12:24,32,33). Sana hänen rististään on sinapinsiemen, josta kasvaa Jumalan valtakunnan suuri puu. Jos siementä ei kylvetä sydämeesi tai läheistesi sydämeen, on turha odottaa mitään uskon, toivon ja rakkauden kasvua.

2. MALARIAN KOURISSA (Mark. 1:29-31)

Aluksi: Tämä tapahtui Kapernaumissa sinä sapattina, kun Jeesus piti siellä elämänsä ensimmäisen saarnan. Sen kuultuaan pyysi Pietari Jeesusta sapattiaterialle kotiinsa. Kotiportilla tuli vaimo hätääntyneenä ilmoittamaan, että hänen äitinsä oli kuolemaisillaan. Sairaus oli ilmeisesti malariaa, joka on vaarallinen tauti vanhuksille. Testimme kuvaa Jeesuksen ensimmäisen parantamisihmeen.

- Miettikää, millaiset olivat tunnelmat Pietarin kodissa, kun hän palasi synagogasta kotiinsa tuona sapattina.
- Mitä ihminen yleensä kokee sairastuttuaan korkeaan kuumeeseen? Jos sinulla on tästä asiasta henkilökohtaista kokemusta tai ammatillista tietoa, niin kerro se muille.
- Miten tapahtuu korkeasta kuumeesta toipuminen? (Kauanko se yleensä kestää?)
- Millä tavalla Jeesus otti huomioon potilaan sairauden laadun ja hänen tilanteensa?
- Katsokaa jaetta 31. Millä tavalla Jeesus paransi Pietarin anopin?
- Kuvitelkaa, millainen oli anopille se hetki, kun hän avasi silmänsä?
- Mitkä kaksi ihmettä tapahtuivat samanaikaisesti?
- Mitä osoittaa se, että isoäiti ryhtyi heti palvelemaan Jeesusta?
- Miten luulette anopin suhtautuneen siihen, että hänen vävykoikansa lähti kohta seuraamaan Jeesusta ja jätti tyttären perheen vaille elättäjää?
- Mitä me voisimme oppia Pietarin perheeltä omaa perhe-elämäämme varten?
- Mikä on tämän tekstin tärkein opetus sinulle itsellesi?

Lopuksi: Uskoa on se, että kerromme Jeesukselle oman hätämme ja rakkaittemme hädän. Epäuskoa on se, että emme puhu näistä asioista hänelle mitään. Jeesuksesta sanotaan, että ”*meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän säilytti päällensä*” (Jes. 53:4*).

3. AARRE JA HELMI (Matt. 13:44-46)

Aluksi: Aarteita saattoi olla kätkettynä Israelin maaperään sotien ja pakkosiirtojen jäljiltä. Joku oli haudannut omaisuutensa maahan ja kuollut sitten sodan melskeissä. Vertauksemme mies oli ilmeisesti joko vuokraviljelijä tai palkkalainen.

Aarre

- Miettikää, millaista tuon vuokraviljelijän/ palkkalaisen arkipäivä oli ennen aarteen löytymistä, mitkä olivat sen ilot ja surut?
- Miettikää sitä tilannetta, kun aarre löytyi. Miten se löytyi?
- Mitä tiedämme ja voimme päätellä miehestä, joka löysi aarteen?
- Miten aarre muutti löytäjensä elämänsä?
- Mikä miehen toimissa on yllättävää, mikä ymmärrettävää?
- Mikä on yhteistä taivasten valtakunnan ja aarteen välillä?
- Millaista uskoontuloa tämä pieni vertaus kuvaa?
- Missä Jeesus itse on tässä vertauksessa?
- Mitä on tämän vertauksen sanoma juuri sinulle?

Helmi

- Mikä ero on edellisen vertauksen vuokraviljelijän ja tämän vertauksen kauppiaan välillä? Mitä heissä on yhteistä?
- Miksi kauppias halusi juuri tuon helmen, miksi hänelle ei riittänyt esim. muutama halvempi helmi tai vastaava rahasumma?
- Miten taivasten valtakunta ja helmi muistuttavat toisiaan?
- Mitä yhteistä on kauppialla ja taivasten valtakunnalla?
- Miksi taivasten valtakunnan tähden kannattaa uhrata kaikki muu maan päällä?
- Millaista uskoontuloa helmivertaus meille kuvaa?
- Mikä on helmivertauksen sanoma juuri sinulle?

Lopuksi: Yksi tapa tulkita helmivertaus on tämä: ihminen etsii elämäänsä sisältöä ja löytää Jeesuksen. Toinen tapa tulkita vertaus on tämä: Jeesus oli kauppias, joka etsi kalliita helmiä. Löydettyään juuri sinut, hän myi kaiken omistamansa ja osti sinut omakseen. Kauppahintana hän ei käyttänyt rahaa, vaan omaa vertaan.

4. SUOLA JA VALO (Matt. 5:13-16)

Aluksi: Tuohon aikaan oli olemassa myös huonolaatuista suolaa, jonka suolapitoisuus voi ajan mittaan kadota. Muuta valaistusta ei tuolloin tunnettu kuin kynttilä tai öljytuikka, joten monesti köyhät joutuivat istumaan illalla pimeässä. Yksi Galilean kaupungeista sijaitsi vuorella, nimittäin Seforis, jonka valot loistivat kauas ympäristöön.

Suola

- Mihin kaikkeen suolaa tarvitaan tässä maailmassa?
- Mitä yhteistä on Jeesuksen seuraajilla ja suolalla?
- Miten kristitty voi menettää suolaisuutensa?
- Mitä Jeesus tarkoittaa sanoessaan, että ”suolaton kristitty” heitetään ihmisten tallattavaksi?
- Miksi kukaan ei kunnioita kristittyä, joka antaa joka kohdassa maailmalle periksi?
- Mikä on tämän pienen vertauksen sanoma juuri sinulle?

Valo

- Mitä yhteistä on kristityillä ja valolla?
- Mistä syystä joku kristitty saattaa kätkeä valonsa?
- Mitä tarkoittaa käytännössä tämä käsky: *Niin loistakoon teidän valonne...?* Miten me voimme saada ”loisteen” aikaan?
- Mitä tarkoittaa, että kristittyjen hyvät teot ovat maailman valo?
- Miksi Jeesus ei sano: ”Tehkää hyviä tekoja...” vaan ”Loistakoon teidän valonne...”? Mikä ero näissä kahdessa lauseessa on?
- Miten voit yhdistää nämä kaksi Jeesuksen sanaa: ”*Minä olen maailman valo*” (Joh.8:12) ja ”*Loistakoon teidän valonne...*”?
- Mikä on tämän pienen vertauksen sanoma juuri sinulle?

Lopuksi: Jeesus on maailman valo, koska hän eli esimerkillisen elämän ja kuoli uhrikuoleman meidän edestämme. Meidän valomme on vain lainavaloa, joka heijastuu hänestä, kuten kuun valo heijastuu auringosta. Jollemme elä Jeesuksen valossa, emme voi olla maailman valona.

5. PUU JA HEDELMÄT (Luuk. 6:43-45)

Aluksi: Puista puhutaan Raamatussa sen alusta loppuun asti. Muistamme hyvän- ja pahantiedon puun ja elämän puun paratiisissa. Puu on myös ihmiselämän vertauskuva.

- Mitä jae 43 tarkoittaa ihmiselämään sovellettuna?
- Millaisia tekoja Jeesus ehkä tarkoittaa ”hyvällä hedelmällä”? Entä huonolla hedelmällä?
- Voiko ihminen mielestänne teeskennellä olevansa hyvä, vaikka onkin paha? Miksi? Miksi ei?
- Ovatko kaikki maailman hyvät teot vain hyvien ihmisten tekemiä? Perustelkaa vastauksenne.
- Mieltikää, miksi Jeesus jakeen 45 lopussa alkaa puhua ”sanoista” hedelminä?
- Miksi meidän sanamme ovat Jumalan edessä yhtä tärkeitä kuin tekommekin?
- Keskustelkaa Jeesuksen väitteestä: ”*Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu.*”/ ”*Sydämen kyllyydestä suu puhuu**” (45)? Mitä tämä tarkoittaa käytännössä?
- Testaa oman sydämesi sisältöä: mistä suusi puhuu kaikkein eniten (Voit vastata hiljaa.)
- Testaa oman sydämesi sisältöä: miten usein suustasi tulee ulos Jeesus-nimi?
- Mitä meidän pitäisi tehdä, jos huomaamme, että sydämen varasto on pahaan täynnä?
- Miten paha puu voi muuttua hyväksi puuksi ja paha ihminen hyväksi ihmiseksi?
- Miten Jeesus itse täytti nämä jakeet omassa elämässään? (Vastatkaa muistin varassa.)
- Mieltikää, miten ristinpuu kuuluu tämän puuvertauksen yhteyteen.
- Mikä oli tämän pienen vertauksen tärkein opetus juuri sinulle?

Lopuksi: Jeesus kantoi ristinpuulle meidän sydämemme pahuuden varaston. Nyt ristinpuu tuottaa meille elämän puun hedelmän: joka syö Jeesuksen ruumiin (ehtoollisessa), se elää iankaikkisesti. Jolle Jeesuksen ruumis ja veri eivät kelpaa, se tuomitaan viimeisellä tuomiolla oman sydämensä pahuuden mukaan.

6. JEESUS JA LAKI (Matt. 5:17-20)

Aluksi: Laki sisältää kaikki kymmenen käskyä, mm. vanhempien kunnioituksen, yksiaviolinen seksuaalielämän, totuuden puhumisen vaatimuksen, tappamis-, varastamis- ja jopa himoitsemiskiellon. Jeesusta syytettiin siitä, ettei hän mukamas pyhittänyt lepopäivää ja täyttänyt kolmatta käskyä, vaan auttoi ihmisiä sapattinakin.

- Miksi Jumalan laki ei ole suosiossa meidän aikanamme?
- Mitä tarkoittaa jae 17?
- Ketkä ja millaiset ihmiset meidän aikanamme väittävät, että Jeesus on tullut kumoamaan lain? (= ettei lakia tarvitse eikä saa enää julistaa.)
- Kirkossamme kuuluu ääniä, että moraalisiin kuuluvat käskyt pitäisi päivittää. (Esim. niin että kirkossakin sallittaisiin homoliitot.) Mitä ajattelet tästä vaatimuksesta tekstimme valossa?
- Mitä tapahtuisi, jos Jeesus olisi kumonnut lain?
- Millä tavalla Jeesus toteutti/ täytti lain?
- Jakeessa 18 Jeesus viittaa heprean kielen pienimpään jod-merkkiin, joka on vähän meidän heittomerkkimme näköinen. Mitä jae 18 siis tarkoittaa?
- Mikä oli Jeesuksen raamattunäkemyks?
- Mitä laille tapahtuu maailman lopussa?
- Mitä jae 19 tarkoittaa? (Mitä tapahtuu Raamatun opettajalle, joka kumoaa lain?)
- Minkä käskyn opettaminen on mielestänne meidän aikanamme vaikeinta?
- Mitä jae 20 tarkoittaa?
- Fariseukset ja kirjanoppineet pitivät elämänsä suurimpana päämääränä lain noudattamista. Millä tavalla heidän lainkuuliaisuutensa jäi kuitenkin vajavaiseksi?
- Kuka pääsee sisälle Jumalan valtakuntaan ja kuolemansa jälkeen taivaaseen?

Lopuksi: Jeesus täytti lain ja kantoi sen rangaistuksen meidän sijaisenaamme. Kun Jumala katsoo meitä ”Jeesuksen läpi”, hän voi julistaa, että olemme täyttäneet koko lain. Jos kuitenkin puolustelemme syntejämme, niitä ei anneta meille anteeksi.

7. JUMALA JA MAMMONA (Matt. 6:19-24)

Aluksi: Mammona-sana on arameaa, sitä kieltä, jota Jeesus puhui. Se tarkoittaa rahaa ja omaisuutta.

- Minkä tähden ihmiset kaikkialla koettavat kerätä itselleen rahaa ja omaisuutta?
- Millaisia ”aarteita” ihmiset yleensä haalivat itselleen?
- Mikä maallisissa aarteissa on vikana?
- Mitä jae 19 siis tarkoittaa?
- Miettikää, millä tavalla aarteita voidaan koota taivaaseen? (Millaisilla asioilla taivasta voi täyttää?)
- Mieti jakeen 21 valossa, missä on sinun aarteesi? (Tähän kysymykseen voit vastata myös hiljaa.)
- Minkä verran ajatuksesi askartelevat sellaisissa asioissa kuin Jeesus, Raamattu ja taivas?
- Mitä jakeet 22-23 voisivat tarkoittaa?
- Mitä tarkoittaa valo, joka meissä ihmisissä on?
- Mihin Jeesus viittaa valolla, joka onkin pimeyttä?
- Mitä jae 24 tarkoittaa?
- Miksi on mahdotonta elää elämänsä puoleksi Jumalalle, puoleksi maalliselle omaisuudelle?
- Mikä ero on rahan palvelemisella ja rahan käyttämisellä?
- Miten jakeet 22-23 kuuluvat muun tekstin yhteyteen?
- Mikä on mielestäsi jakeiden 19-24 pääopetus juuri sinulle?

Lopuksi: Jeesus luopui aarteestaan taivaassa saadakseen hankituksi meille itse kullekin aarteen taivaaseen. Mutta jos joku tahtoo valita aarteekseen rahan, jää hän taivaallista aarretta vaille.

8. HÄÄT OVAT ALKANEET – MISSÄ ON SULHANEN? (Matt. 9:14-17)

Aluksi: Kaikissa uskonnoissa ihmiset paastoavat. Vanhassa testamentissa käskettiin paastota vain yksi päivä vuodessa, mutta Jeesuksen ajan fariseukset olivat nostaneet paastopäivien luvun kahteen päivään **viikossa**.

- Jos olet joskus paastonnut, niin kerro, millaista se oli.
- Vaikuttaako paasto mielestänne ihmisen uskoon, ja jos vaikuttaa, niin miten?
- Mikä oli ehkä Johannes Kastajan opetuslasten motivaatio, kun he tulivat esittämään Jeesukselle tällaisen kysymyksen?
- Sanokaa omin sanoin, minkä vastauksen jae 15 antaa Johanneksen opetuslasten kysymykseen?
- Vanhassa testamentissa Jumala puhuu itsestään sulhasena ja kansastaan morsiamena. Millaisen piiloviestin Jeesus siis sisällyttää vastaukseensa Johanneksen opetuslapsille?
- Miten Jeesus näyttää suhtautuvan paastoon ylipäänsä?
- Missä tilanteissa kristityt joutuvat paastoamaan jakeen 15 mukaan?
- Minkä vastauksen Johanneksen opetuslasten kysymykseen antaa jae 16?
- Mitä Jeesus tarkoittaa vanhalla viitalla? Entä kutistumattomalla kankaalla?
- Mitä tarkoittaa jae 17? (Mihin viittaa vanha viini, entä uusi? Mikä on viinileili?)
- Mitä olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi pakottanut opetuslapsensa seuraamaan kaikkia juutalaisten tapoja?
- Miten meidän kirkollisessa tilanteessamme näkyy se, että uusi viini on laskettava uusiin leileihin?
- Mitä jakeet 15-17 sanovat sinulle henkilökohtaisesti?

Lopuksi: Näissä jakeissa Jeesus paljastaa olevansa sama Herra = Jahve, kuin Vanhan testamentin Jumala. Itse asiassa taivasta kutsutaan Ilmestyskirjassa Karitsan häiksi, joissa Jeesus on sulhanen ja seurakunta on morsian.

9. MAAILMA VIHAA JEESUKSEN OMIA (Joh. 17:13-18)

Aluksi: Tämän päivän teksti on osa Jeesuksen ylimmäispapillista rukousta, jonka hän rukoili viimeisenä iltanaan maan päällä, juuri ennen pidätystään. Näitä sanoja rukoillessaan Jeesus tiesi, että hän tulisi kuolemaan tuskallisen kuoleman seuraavan vuorokauden kuluessa.

- Mitä jae 13 tarkoittaa?
- Miten Jeesus voi puhua **ilosta** tässä tilanteessa?
- Mikä on ”Jeesuksen ilo”?
- Millä perusteella Jeesus voi toivoa, että opetuslapsetkin olisivat olleet iloisia tuossa tilanteessa?
- Mikä ero on Jeesuksen ilon ja muun ilon välillä?
- Mitä jae 14 tarkoittaa?
- Miksi juuri Jeesuksen **sanat** (= ilmoitus) saavat maailman vihaamaan opetuslapsia?
- Jos olet koskaan koettanut vältellä maailman vihaa, niin miten ja millaisessa tilanteessa se tapahtui? (Voit vastata myös hiljaa.)
- Mitä jakeet 15-16 tarkoittavat?
- Mitä tapahtuisi, jos Jeesuksen omat otettaisiin pois maailmasta?
- Miten Jumala on vastannut Jeesuksen rukoukseen, että sinä varjeltuisit?
- Mistä sen huomaa, etteivät uskovat kuulu maailmaan (=ole maailmasta*)?
- Mitä jae 17 tarkoittaa?
- Mitä jae 17 sanoo pyhityksestä?
- Millä tavalla **Jumalan sana** pyhittää meidät?
- Jeesus sanoo sinulle henkilökohtaisesti jakeen 18. Mitä nämä sanat sinulle merkitsevät?

Lopuksi: Kun Jeesus julistaa meille syntimme anteeksi Raamatun sanan kautta, juuri tuo synninpäästön sana pyhittää meidät. Jos emme lue ja kuule Jeesuksen sanoja, jäämme vaille sekä uskoa että pyhitystä.

10. TURVALLISESTI JEESUKSEN KÄSISSÄ (Joh. 10:27-30)

Aluksi: Jeesus on edellä kertonut vertauksen Hyvästä Paimenesta. Hän viittaa siihen, että Jumala sanoo Vanhassa testamentissa olevansa Hyvä Paimen.

- Miettikää, miksi juuri jakeen 27 sisältämät kolme asiaa ovat elintärkeitä lampaalle?
- Sovella jakeen 27 sisältämät kolme asiaa omaan elämääsi. Missä määrin nämä kolme asiaa toteutuvat sinun elämässäsi?
- Miettikää, millä tavalla paimen oppii tuntemaan lampaansa?
- Jeesus on kaikkietävä Jumala ja tuntee kaikki ihmiset. Millä tavalla jakeen 27 ”tunteminen” eroaa tavallisesta tuntemisesta?
- Sanokaa omin sanoin, mitä jakeet 28-29 tarkoittavat?
- Mitä tarkoittaa, ettei kukaan tai mikään voi ryöstää meitä Jeesuksen kädestä?
- Millaiset asiat tai olosuhteet ovat vaarassa riistää meidät Jeesuksen ja hänen Isänsä kädestä?
- Voidaanko nämä jakeet (28-29) mielestäsi soveltaa sen ihmisen elämään, josta sinä tällä hetkellä eniten huolta annat? Jos voidaan, niin millä perusteella?
- Voiko näillä jakeilla mielestänne perustella sitä oppia, että kerran uskoon tullut ihminen ei voi koskaan luopua uskosta? Perustelkaa vastauksenne.
- Mitä jae 30 tarkoittaa?
- Mitä meidän pitäisi sanoa Jehovan todistajille, mormoneille ja liberaaliteologeille, jotka kumoavat kolminaisuusopin.
- Miksi Jeesuksen jumaluus on luovuttamaton oppi kristinuskossa?

Lopuksi: Jeesus, Hyvä Paimen, puhuu nämä sanat laumalleen. Riittää kun pysyt hänen laumassaan (=hänen sanassaan ja kristittyjen yhteydessä). Silloin ei kukaan voi ryöstää sinua hänen kädestään, vaan Jeesus kantaa sinut perille taivaan kotiin. Jos jätät lauman, voi susi= paholainen ryöstää sinut itselleen.